

Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollinen sopimus

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaisten viranomaisten nimeämät laitokset ovat 12.6.2012 tehdyn pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen (jäljempänä sopimus) 13 artiklan mukaisesti sopineet seuraavista hallinnollisista määräyksistä.

1 artikla Määritelmät

Sopimuksen 1 artikla Määritelmät

Seuraavissa määräyksissä sanoja ja ilmauksia käytetään siinä merkityksessä kuin sopimuksen 1 artiklassa on määritelty.

2 artikla Asiallinen soveltamisala

Sopimuksen 2 artikla Asiallinen soveltamisala

Luettelo niistä perus- ja työeläkejärjestelmistä sekä eläke-etuuksista, jotka kuuluvat sopimuksen piiriin, sisältyy liitteeseen 1. Kukin maa ilmoittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Tanskan sosiaali- ja integraatioministeriölle (social- og integrationsministeriet) luetteloon tehtävistä muutoksista, jotka johtuvat edellisen kalenterivuoden aikana tapahtuneista lainmuutoksista. Luetteloa pidetään yllä liitteessä 2 esitetyllä tavalla.

3 artikla Tanskaa koskevien erityismääräysten soveltaminen

Sopimuksen 3 artiklan 3 kappale Henkilöllinen soveltamisala

Tanskan osalta sopimuksen 3 artiklan 3 kappaleen soveltamisesta johtuvat käytännön seuraukset on kuvattu liitteessä 3.

4 artikla Asetuksen laajennettu soveltamisala

Sopimuksen 4 artikla Asetuksen laajennettu soveltamisala

Jollei tämän hallinnollisen sopimuksen 16 artiklasta muuta johdu, koskevat täytäntöönpanoasetuksen määräykset vastaavalla tavalla sopimuksen ja hallinnollisen sopimuksen toimeenpanoa. Ks. kuitenkin myös tämän sopimuksen 3 artikla.

5 artikla Asumisen määrittely erimielisyystilanteissa

Sopimuksen 5 artikla Asuminen

Erimielisyystilanteissa toimivaltaiset laitokset vaihtavat keskenään täytäntöönpanoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan mukaiset asiaankuuluvat tiedot ja tutkivat, voivatko laitokset yhteisymmärryksessä määritellä, mihin asianomainen henkilö on keskittänyt pääasialliset intressinsä.

6 artikla Sairaus – korvaus kotimatkan kustannuksista

Sopimuksen 7 artikla Korvaus kotimatkasta aiheutuvista kustannuksista

Kotimatkasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen sovelletaan sopimuksen 7 artiklan mukaisesti seuraavia määräyksiä:

1. Tarve käyttää kalliimpaa matkustustapaa on todistettava kirjallisella lääkärinlausunnolla, joka laaditaan oleskelumaassa ennen kotimatkaa.
2. Päätöksen korvauksesta tekee oleskelupaikkakunnan laitos ennen kotimatkaa.
3. Mikäli oleskelupaikkakunnan laitokseen ei ole otettu yhteyttä ennen kotimatkaa, voidaan korvaus poikkeustapauksissa myöntää jälkikäteen.

7 artikla Ilmoitus oikeudesta sellaiseen perus- ja työeläkkeeseen, jonka laskennassa on otettu huomioon tulevan ajan vakuutus- tai asumiskaudet

Sopimuksen 9 artikla Asetuksen 54 artiklan 2 kohdan b) i) alakohdan mukainen sopimus

1. Kun ehdot peruseläkkeen laskemiseksi, tulevat asumiskaudet mukaan lukien, on jossakin Pohjoismaassa täytetty, maan toimivaltainen laitos ilmoittaa muiden Pohjoismaiden toimivaltaisille laitoksille tulevista asumiskausista. Kyseisten maiden laitokset voivat tämän jälkeen laskea suhteutetun peruseläkkeen sopimuksen 9 artiklan mukaisesti.
2. Kun ehdot peruseläkkeen laskemiseksi, tulevat vakuutuskaudet mukaan lukien, on jossakin Pohjoismaassa täytetty, maan toimivaltainen laitos ilmoittaa muiden Pohjoismaiden toimivaltaisille laitoksille tulevista vakuutuskausista. Kyseisten maiden laitokset voivat tämän jälkeen laskea suhteutetun työeläkkeen sopimuksen 9 artiklan mukaisesti.
3. Kappaleessa 1 ja 2 kappaleessa mainitun ilmoituksen on sisällettävä tiedot ajankohdasta, josta alkaen sopimuksen 9 artiklaa sovelletaan eläkkeeseen.

8 artikla Työttömyysetuudet – poikkeaminen täytettyjä kausia koskevasta vaatimuksesta

Sopimuksen 10 artikla Poikkeus täytettyjä kausia koskevasta vaatimuksesta

Sopimuksen 10 artiklan soveltamiseksi työttömyyskassan jäsenyyttä on haettava kahdeksan viikon kuluessa vakuutuksen päättymisestä lähtömaassa.

Norjan osalta vaaditaan työnvälitykseen ilmoittautumista kahdeksan viikon kuluessa.

Ruotsin osalta voidaan 10 artiklaa soveltaa siinäkin tapauksessa, että työ on tehty tai päivärahaetuksia työttömyyden aikana on nostettu viiden vuoden kuluessa laskettuna siitä päivästä, jolloin peruspäivärahaa koskeva hakemus on jätetty Alfa-työttömyyskassaan.

Hakemus on jätettävä kahdeksan viikon kuluessa.

9 artikla Kuntoutuskäytännöt

Sopimuksen 12 artikla Yhteistyö

1. Toimivaltaiset laitokset sopivat kahdenkeskisesti hallinnollisista käytännöistä kuntoutuksen järjestämiseksi kahden vuoden kuluessa tämän hallinnollisen sopimuksen ja sopimuksen voimaantulosta kussakin maassa.
2. Tilanteissa, joissa otetaan kantaa siihen, onko henkilöllä oikeus eläkkeeseen tai muuhun vastaavaan etuuteen, toimivaltaiset laitokset ilmoittavat kuntoutustoimenpiteistä, jotka on

aloitettu, jotka on toteutettu tai jotka olisivat mahdollisia kussakin yksittäisessä tapauksessa.

10 artikla Hallinnollinen yhteistyö ja yhteyselimet

Sopimuksen 13 artikla Hallinnollinen sopimus ja 14 artikla Hallinnollinen yhteistyö ja yhteyselin

1. Sopimuksen soveltamista varten toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset voivat olla suoraan yhteydessä toisiinsa ja asianomaisiin henkilöihin tai näiden valtuuttamiin edustajiin. Näiden tulee avustaa toisiaan sopimuksen soveltamisessa.
2. Konkreettisissa tapauksissa toimivaltaisten laitosten on yhteistyössä pyrittävä ratkaisemaan tilanne mahdollisimman pitkälle yksittäisen henkilön parhaaksi. Jos tulos voidaan objektiivisesti tarkastellen katsoa henkilön kannalta ilmeisen kohtuuttomaksi, voidaan soveltaa asetuksen mahdollistamaa poikkeuslupakäytäntöä. Tämä koskee erityisesti 9 artiklan mukaista ammatillista kuntoutusta.
3. Luettelo sopimuksen 14 artiklan mukaisista yhteyselimistä ja tehtävistä, jotka on siirretty muille elimille, sisältyy liitteeseen 4. Kukin maa ilmoittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Tanskan sosiaali- ja integraatioministeriölle mahdollisista muutoksista, jotka on toteutettu edellisen kalenterivuoden aikana. Luetteloa pidetään yllä liitteessä 2 kuvatulla tavalla.

11 artikla Tulkintakysymykset

Sopimuksen 14 artikla Hallinnollinen yhteistyö ja yhteyselin

Jos sopimuksen ja tämän hallinnollisen sopimuksen toimeenpanossa ja tulkinnessa syntyy erimielisyyksiä, on toimivaltaisten laitosten käsiteltävä niitä. Mikäli toimivaltaiset laitokset eivät pääse yksimielisyyteen, on asianomaisten yhteyselinten käsiteltävä kysymystä. Tarvittaessa asiaa voi käsitellä maiden toimivaltaisten viranomaisten nimeämä ryhmä, joka koostuu kaikkien Pohjoismaiden edustajista. Tällainen ryhmä voidaan myös tarvittaessa kutsua koolle pohtimaan sopimukseen tai tähän hallinnolliseen sopimukseen liittyviä yleisiä tulkinta- ja toimeenpanokysymyksiä.

12 artikla Yhteistyö sähköisessä tiedonvaihdoissa

Sopimuksen 14 artikla Hallinnollinen yhteistyö ja yhteyselin

1. Toimivaltaiset laitokset toimivat yhteistyössä ja edistävät yhtenäisiä ratkaisuja sähköisessä tiedonvaihdoissa asetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti. Toimivaltaiset laitokset voivat myös tehdä yhteistyötä muilla alueilla, joita tämä hallinnollinen sopimus koskee, jos siihen on teknisesti tarvetta.
2. Toimivaltaiset laitokset voivat tehdä keskenään yhteistyösopimuksia.

13 artikla Luopuminen kustannusten korvaamisesta – poikkeukset

Sopimuksen 15 artikla Luopuminen kustannusten korvaamisesta

Kun henkilö, jolla on oikeus luontoisetuuksiin jossakin Pohjoismaassa, oleskellessaan tilapäisesti toisessa Pohjoismaassa on joutunut maksamaan täyden hinnan etuuksista ilman, että maksuja on korvattu hoidon yhteydessä, tulee kyseisten maiden asianomaisten viranomaisten,

Ruotsin osalta toimivaltaisen laitoksen, vuosittain veloittaa toisiltaan edellisen kalenterivuoden aikana maksetut luontoisetuuksia koskevat kulut.

Tässä veloituksessa sovellettava menettelytapa on kuvattu liitteessä 5.

14 artikla Peruseläkkeen lisäosa 15. kesäkuuta 1992 tehdyn pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen 27 artiklan mukaan

Sopimuksen 18 artikla Siirtymämääräykset

Laitoksen, joka 15 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen 27 artiklan perusteella maksaa peruseläkkeen lisäosaa, on pyynnöstä viimeistään kunkin vuoden tammikuussa saatava ilmoitukset eläkkeiden määrästä niiltä muissa Pohjoismaassa toimivilta laitoksilta, jotka maksavat eläkettä kyseiselle eläkkeensaajalle.

15 artikla Siirtymäsäännökset – ajanjaksot ennen vuotta 1994

Sopimuksen 18 artikla Siirtymämääräykset

Varmistaakseen oikeutensa peruseläkkeeseen Pohjoismaasta sopimuksen 18 artiklan mukaisesti ajanjaksoilta ennen vuotta 1994 hakijan tulee ilmoittaa kansallisella hakemuslomakkeella, missä Pohjoismaissa hän on asunut ja kuinka kauan. Tiedoista, jotka lähetetään yhdessä eläkehakemuksen kanssa toiseen Pohjoismaahan, tulee käydä selville, onko hakija sinä aikana, kun hän on asunut jossakin Pohjoismaassa, samanaikaisesti työskennellyt ja voinut ansaita oikeuden työeläkkeeseen toisesta Pohjoismaasta. Eläkkeen ansaintakaudet ilmoitetaan tämän hallinnollisen sopimuksen 16 artiklan mukaisesti.

16 artikla Sopimuksen soveltamiseen tarvittavat tietojen vaihto ja asiakirjat

1. Pohjoismaat käyttävät tietojen vaihdossa samaa muotoa ja menetelmää, johon viitataan asetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa. Poikkeuksista määräyksiin tehdään selkoa liitteessä 6.
2. Sopimusta ja tätä hallinnollista sopimusta sovellettaessa käytetään tietojen vaihdossa sähköisten lomakkeiden tulosteita niiden maiden laitosten osalta, jotka eivät käytä sähköistä tietojenvaihtoa.

17 artikla Voimaantulo ja irtisanominen

Tämä hallinnollinen sopimus tulee voimaan sinä päivänä, kun kaikki toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaisen viranomaisen nimeämät toimivaltaiset laitokset ovat allekirjoittaneet hallinnollisen sopimuksen ja on voimassa yhtä kauan kuin sopimus, ellei joku osapuolista sano sitä irti. Irtisanomisesta on ilmoitettava kirjallisesti Tanskan sosiaali- ja integraatioministeriölle, jonka tulee tiedottaa muita osapuolia ilmoituksen tekemisestä ja sen sisällöstä. Irtisanominen koskee vain sitä osapuolta, joka on ilmoittanut asiasta, ja se tulee voimaan sen kalenterivuoden alusta, jonka alkaessa on kulunut vähintään kuusi kuukautta siitä, kun Tanskan sosiaali- ja integraatioministeriö on saanut ilmoituksen irtisanomisesta.

18 artikla Allekirjoittaminen

Tämän hallinnollisen sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Tanskan sosiaali- ja integraatioministeriöön, joka toimittaa muille osapuolille oikeaksi todistetut jäljennökset tekstistä.

Tehty yhtenä kappaleena

tanskan, suomen, islannin, norjan ja ruotsin kielellä kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Toimivaltaisen viranomaisen puolesta:

Tanska:

Suomi:

Islanti:

Norja:

Ruotsi:

Liite 1 (1.5.2025)

Luettelo niistä perus- ja työeläkejärjestelmistä sekä eläke-etuuksista, jotka kuuluvat sopimuksen piiriin

12.6.2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollinen sopimus 2 artikla

TANSKA

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaalieläkelaki (Lov om social pension) LBK nro 527, annettu 25.4.2022, myöhempine muutoksineen

Laki työmarkkinoiden lisäeläkkeestä (Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension) LBK nro 1110, 10.10.2014

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaalieläkelaki (Lov om social pension) LBK nro 527, annettu 25.4.2022, myöhempine muutoksineen

FÄRSAARET

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaalieläkelaki (Løgtingslóg um almannapensjónir v.m.) Ll. nro 48, 10.5.1999

Laki solidaarisesta työmarkkinaeläkerahastosta (Løgtingslóg um arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn) Ll. nro 39, 7.5.1991

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaalieläkelaki (Løgtingslóg um almannapensjónir v.m.) Ll. nro 48, 10.5.1999

Perhe-eläke

Sosiaalieläkelaki (Løgtingslóg um almannapensjónir v.m.) Ll. nro 48, 10.5.1999

GRÖNLANTI

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Maakärjälaki vanhuuseläkkeestä nro 20, annettu 23. marraskuuta 2015, (Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. myöhempine muutoksineen.

Työkyvyttömyyseläke

Maakärjälaki nro 40 varhaiseläkkeestä, annettu 9. joulukuuta 2015, myöhempine (Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr 40,9) muutoksineen.

SUOMI

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Kansaneläkelaki 568/2007/Folkpensionslagen 568/2007

Laki kansaneläkelain voimaanpanosta/Lag om införande av folkpensionslagen 569/2007

Työkyvyttömyyseläke

Kansaneläkelaki 568/2007/Folkpensionslagen 568/2007

Laki kansaneläkelain voimaanpanosta/Lag om införande av folkpensionslagen 569/2007

Perhe-eläke

Kansaneläkelaki 568/2007/Folkpensionslagen 568/2007

Laki kansaneläkelain voimaanpanosta/Lag om införande av folkpensionslagen 569/2007

Työeläkkeet:

Vanhuuseläke

Työntekijän eläkelaki/Lag om pension för arbetstagare 395/2006

Yrittäjän eläkelaki/Lag om pension för företagare 1272/2006

Maatalousyrittäjän eläkelaki/Lag om pension för lantbruksföretagare 1280/2006

Merimieseläkelaki/Lag om sjömanspensioner 1290/2006

Julkisten alojen eläkelaki/Pensionslag för den offentliga sektorn 81/2016

Työkyvyttömyyseläke

Työntekijän eläkelaki/Lag om pension för arbetstagare 395/2006

Yrittäjän eläkelaki/Lag om pension för företagare 1272/2006

Maatalousyrittäjän eläkelaki/Lag om pension för lantbruksföretagare 1280/2006

Merimieseläkelaki/Lag om sjömanspensioner 1290/2006

Julkisten alojen eläkelaki/Pensionslag för den offentliga sektorn 81/2016

Perhe-eläke

Työntekijän eläkelaki/Lag om pension för arbetstagare 395/2006

Yrittäjän eläkelaki/Lag om pension för företagare 1272/2006

Maatalousyrittäjän eläkelaki/Lag om pension för lantbruksföretagare 1280/2006

Merimieseläkelaki/Lag om sjömanspensioner 1290/2006

ISLANTI

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaaliturvalaki (Lög um almannatryggingar) nro 100/2007

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaaliturvalaki (Lög um almannatryggingar) nro 100/2007

Perhe-eläke

Sosiaaliturvalaki (Lög um almannatryggingar) nro 100/2007

Työeläkkeet:

Vanhuuseläke

Laki pakollisesta eläkkeestä ja eläkerahastojen toiminnasta (Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða) nro 129/1997

- Yksittäiset lain nojalla toimivat eläkerahastot

Laki valtion työntekijöiden eläkekassasta (Lög um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins) nro 1/1997

Laki eläkerahaston maksamista eläkemaksuista (Lög um söfnunarsjóð lífeyrisréttinda) nro 155/1998

Työkyvyttömyyseläke

Laki pakollisesta eläkkeestä ja eläkerahastojen toiminnasta (Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða) nro 129/1997

- Yksittäiset lain nojalla toimivat eläkerahastot

Laki valtion työntekijöiden eläkekassasta (Lög um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins) nro 1/1997

Laki eläkerahastoista (Lög um söfnunarsjóð lífeyrisréttinda) nro 155/1998

Perhe-eläke

Laki pakollisesta eläkkeestä ja eläkerahastojen toiminnasta (Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða) nro 129/1997

- Yksittäiset lain nojalla toimivat eläkerahastot

Laki valtion työntekijöiden eläkekassasta (Lög um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins) nro 1/1997

Laki eläkerahastoista (Lög um söfnunarsjóð lífeyrisréttinda) nro 155/1998

NORJA

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 19 ja 20 luku (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 12 luku Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Perhe-eläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 16, 17 ja 18 luku (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Työeläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 19 ja 20 luku (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Valtion eläkekassasta (Statens Pensjonskasse) 28. heinäkuuta 1949 annettu laki nro 26 (Lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse)

3. joulukuuta 1948 annettu laki nro 7 merimiesten eläkevakuutuksesta (pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs) (Lov av 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn)

28. kesäkuuta 1957 annettu laki nro 12 kalastajien eläkevakuutuksesta (pensjonstrygd for fiskere) (Lov av 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere)

22. kesäkuuta 1962 annettu laki nro 12 sairaanhoitajien eläkevakuutuksesta (pensjonsordning for sykepleiere) (Lov av 22. juni 1969 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere)

21. joulukuuta 2005 annettu laki nro 124 pakollisesta virkamieseläkkeestä

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 12 luku (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Valtion eläkekassasta 28. heinäkuuta 1949 annettu laki nro 26 (Lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse)

22. kesäkuuta 1962 annettu laki nro 12 sairaanhoitajien eläkevakuutuksesta (pensjonsordning for sykepleiere) (Lov av 22. juni 1969 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere)

Perhe-eläke

Sosiaaliturvasta 28. helmikuuta 1997 annettu laki nro 19, 16, 17 ja 18 luku (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd)

Valtion eläkekassasta 28. heinäkuuta 1949 annettu laki nro 26 (Lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse)

22. kesäkuuta 1962 annettu laki nro 12 sairaanhoitajien eläkevakuutuksesta (pensjonsordning for sykepleiere) (Lov av 22. juni 1969 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere)

RUOTSI

Peruseläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken 2010:110), osa E, vanhuuseläke

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken) 2010:110, osa C, sairaus- ja aktivointikorvaus (sjukersättning och aktivitetsersättning)

Perhe-eläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken 2010:110) osa F, leskeneläke (efterlevandepension)

Työeläkkeet:

Vanhuuseläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken) 2010:110, osa E, vanhuuseläke (ålderspension)

Työkyvyttömyyseläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken) 2010:110, osa C, sairaus- ja aktivointikorvaus (sjukersättning och aktivitetsersättning)

Perhe-eläke

Sosiaalivakuutuskaari (Socialförsäkringsbalken) 2010:110, osa F, leskeneläke (efterlevandepension)

Liite 2 (1.5.2025)

Liitteiden julkaiseminen

12.6.2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollisen sopimuksen 2 ja 10 artiklat

Toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaisten viranomaisten nimittämät laitokset, jotka vastaavat kussakin maassa pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen mukaisesta koordinoinnista, julkaisevat päivitetyt liitteet omilla kotisivuillaan.

Liite 3 (1.5.2025)

Tanskaa, Färseaaria ja Grönlantia koskevien pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen erityismääräysten soveltaminen sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan ja 16 artiklan 4 kohdan mukaisen henkilöpiirin osalta

12.6.2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollisen sopimuksen 3 artikla

1. 12. kesäkuuta 2012 allekirjoitetun pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa määrätään, että Tanska ei sovelle seuraavia määräyksiä henkilöihin, jotka eivät ole Pohjoismaiden kansalaisia:

- asetuksen määräykset perhe-etuuksista ja etuuksista eläkeläisten alaikäisille lapsille sekä toisen tai molemmat vanhempansa menettäneille lapsille (asetuksen 8 luku)
- asetuksen määräykset työttömistä, jotka matkustavat muuhun jäsenvaltioon kuin toimivaltaiseen valtioon (asetuksen 64 artikla)
- pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen peruseläkkeitä koskevat määräykset (8 artikla)

Tämä koskee käytännössä ETA-alueen ja Sveitsin ulkopuolella olevien maiden kansalaisia (kolmannen maan kansalaiset), koska ETA-alueen ja Sveitsin kansalaisilla on asetuksen mukaisia oikeuksia.

2. Liittyessään sopimukseen Färsearit ja Grönlanti ovat 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti muodostaneet kannan, jonka mukaan 3 artiklan 3 kohdassa mainittu henkilöpiiri koskee myös niitä. Tämä tarkoittaa Färsearille ja Grönlannille käytännössä sitä, että kolmannen maan kansalaiset ovat Pohjoismaiden ulkopuolisten maiden kansalaisia.

3. Tanskaa, Färseaaria ja Grönlantia koskevat erityismääräykset tarkoittavat seuraavaa:

Tanskalle:

Perhe-etuudet

- että sopimuksen määräyksiä perhe-etuuksista ei sovelleta henkilöihin, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia – eli että kolmansien maiden kansalaiset eivät voi soveltaa sopimuksen 6 artiklaa ja laskea hyväkseen asumis- tai työskentelykausia muissa Pohjoismaissa täyttääkseen Tanskan perhe-etuuksiin oikeuttavan odotusajan, eikä näille henkilöille myöskään voida maksaa asetuksen 7 artiklan mukaan Tanskan perhe-etuuksia ulkomaille.

Työttömyysetuudet

- että asetuksen 64 artiklan mukaisia työttömyysetuuksia koskevia määräyksiä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin. Toisin sanoen kolmansien maiden kansalaiset eivät voi saada Tanskan työttömyyspäivärahaa ulkomailla heidän hakiessaan työtä toisesta Pohjoismaasta, eivätkä kolmansien maiden kansalaiset voi saada työttömyyspäivärahaa toisesta Pohjoismaasta hakiessaan työtä Tanskasta.

Peruseläke

- että kolmansien maiden kansalaiset eivät voi ansaita peruseläkettä eli Tanskan sosiaalieläkettä sopimuksen mukaisten suotuisampien määräysten mukaan (3 vuoden asuminen) vaan Tanskan yleisten, kolmansien maiden kansalaisia koskevien määräysten mukaan (10 vuoden asuminen), eikä heille voida maksaa Tanskan sosiaalieläkettä ulkomaille sopimuksen suotuisampien määräysten mukaisesti.

Hallinnointi

- Vaikka sopimuksen ja asetuksen soveltamiseen kolmansien maiden kansalaisiin liittyy Tanskassa erityismääräyksiä, tanskalaisten laitosten ja viranomaisten on mahdollisimman laajasti autettava muita Pohjoismaita hallinnoimaan sopimusta kolmansien maiden kansalaisten osalta.

Färsearille:

Perhe-etuudet

- että sopimuksen määräyksiä perhe-etuuksista ei sovelleta henkilöihin, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia – eli että kolmansien maiden kansalaiset eivät voi laskea hyväkseen asumis- tai työskentelykausia muissa Pohjoismaissa täyttääkseen Färsearten perhe-etuuksiin oikeuttavan odotusajan, eikä Färsearten perhe-etuuksia voida myöskään maksaa näille henkilöille ulkomaille.

Työttömyysetuudet

- Kolmansien maiden kansalaiset eivät voi viedä Färsearten työttömyyspäivärahaa mukanaan ulkomaille hakiessaan työtä toisesta Pohjoismaasta, eivätkä kolmansien maiden kansalaiset voi saada työttömyyspäivärahaa toisesta Pohjoismaasta hakiessaan työtä Färsearilta.

Peruseläke

- Kolmansien maiden kansalaisten tulee kartuttaa Färsearilla eläkettä kolmansien maiden kansalaisia koskevien yleisten määräysten mukaan. Färsearilla kartutettua eläkettä ei voida maksaa ulkomaille sopimuksen suotuisampien määräysten mukaisesti.

Hallinnointi

- Vaikka sopimuksen soveltamiseen kolmansien maiden kansalaisiin liittyy Färsearilla erityismääräyksiä, färsearelaisten laitosten ja viranomaisten on mahdollisimman laajasti autettava muita Pohjoismaita hallinnoimaan sopimusta kolmansien maiden kansalaisten osalta.

Grönlannille:

Perhe-etuudet

- että sopimuksen määräyksiä perhe-etuuksista ei sovelleta henkilöihin, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia – eli että kolmansien maiden kansalaiset eivät voi laskea hyväkseen asumis- tai työskentelykausia muissa Pohjoismaissa täyttääkseen Grönlannin perhe-etuuksiin oikeuttavan odotusajan, eikä Grönlannin perhe-etuuksia voida myöskään maksaa näille henkilöille ulkomaille.

Työttömyysetuudet

- Kolmansien maiden kansalaiset eivät voi saada Grönlannin työttömyyspäivärahaa Grönlannista heidän hakiessaan työtä toisesta Pohjoismaasta, eivätkä kolmansien maiden kansalaiset voi saada työttömyyspäivärahaa toisesta Pohjoismaasta hakiessaan työtä Grönlannista.

Peruseläke

- että kolmansien maiden kansalaiset eivät voi ansaita peruseläkettä eli Grönlannin sosiaalieläkettä sopimuksen mukaisten suotuisampien määräysten mukaan (3 vuoden asuminen) vaan Grönlannin yleisten, kolmansien maiden kansalaisia koskevien määräysten mukaan (10 vuoden asuminen), eikä Grönlannin sosiaalieläkettä voi viedä ulkomaille sopimuksen suotuisampien määräysten mukaisesti.

Hallinnointi

- Vaikka sopimuksen soveltamiseen kolmansien maiden kansalaisiin liittyy Grönlannissa erityismääräyksiä, grönlantilaisten laitosten ja viranomaisten on mahdollisimman laajasti autettava muita Pohjoismaita hallinnoimaan sopimusta kolmansien maiden kansalaisten osalta.

Suomelle, Norjalle, Islannille ja Ruotsille:

Tanskan, Färsearten ja Grönlannin erityismääräykset eivät vaikuta sosiaaliturvasopimuksen soveltamiseen muissa Pohjoismaissa. Muut Pohjoismaat laskevat yhteen kolmansien maiden kansalaisten asumis- ja työskentelykaudet Tanskassa, Färsearilla ja Grönlannissa asetuksen määräysten mukaisesti ja lukevat ne hyväksi asetuksen mukaista pro rata -eläkettä laskeuttaessa.

Peruseläkkeet ja perhe-etuudet maksetaan Tanskaan, Färsearille ja Grönlantiin samalla tavoin kuin muihin ETA-maihin.

Liite 4 (1.5.2025)

Yhteyselimet ja muut elimet, joille on annettu sopimukseen perustuvia tehtäviä

2. kesäkuuta 2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollinen sopimus, 10 artikla

Tanska

Utbetalning Danmark (yhteyselin)
International Social Sikring
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Puh.: + 45 70 12 80 51
S-posti: isos@atp.dk

Lisäeläkkeeseen liittyviä tehtäviä hoitaa:

Arbejdsmarkedets Tillægspension (Työmarkkinoiden lisäeläkejärjestelmä)
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Puh.: + 45 70 12 80 00
S-posti: pote@atp.dk

Sairaanhoitoon liittyviä tehtäviä hoitaa:

Styrelsen for Patientsikkerhed (Tanskan potilasturvallisuudesta vastaava viranomainen)
Islands Brygge 67
DK-2300 Kööpenhamina S
Puh.: + 45 72 28 66 00
S-posti: stps@stps.dk

Työttömyysetuuksiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Tanskan työvoimaviranomainen)
Vermundsgade 38
DK-2100 Kööpenhamina Ø
Puh.: + 45 72 21 74 00
S-posti: stps@stps.dk

Työtaturmiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (Työmarkkinavakuutuslaitos)
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Puh.: + 45 72 20 60 00
Faksi: + 45 72 20 60 20
S-posti: stps@stps.dk

Färsaaret

Almannaverkið (Yhteyselin)

S-posti: av@av.fo

Grönlanti

Sosiaalietuuksiin ja eläkkeisiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender (Sosiaaliasiain, työmarkkinoiden ja sisäasiain ministeriö) (Yhteyselin)

Imaneq 1 A, 701

Postboks 269

3900 Nuuk

Grönlanti

Puhelin: (+299) 34 50 00

S-posti: ISN@nanoq.gl

Sairaanhoitoon liittyviä tehtäviä hoitaa:

Departementet for Sundhed (Terveysministeriö)

Imaneq 4

Postboks 1015

3900 Nuuk

Grönlanti

Puhelin: (+299) 34 50 00

S-posti: pn@nanoq.gl

Työttömyysetuuksiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender (Sosiaaliasiain, työmarkkinoiden ja sisäasiain ministeriö)

Imaneq 1 A, 701

Postboks 269

3900 Nuuk

Grönlanti

Puhelin: (+299) 34 50 00

S-posti: ISN@nanoq.gl

Työtapaturmiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Center for Arbejdsskader (Työtapaturmakeskus)

Aqqusinersuaq 8

Postboks 156

3900 Nuuk

Puh.: +299 34 27 90

S-posti: cfagl@atp.dk

Suomi

Eläketurvakeskus (Yhteyselin)

S-posti: ulkomaanasiat@etk.fi

Tapaturmavakuutuskeskus (Yhteyselin)

www.tvk.fi (tiedot suorista numeroista ja sähköpostiosoitteista)

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö (Yhteyselin)
www.tyj.fi/se

Kansaneläkelaitos (Yhteyselin)
S-posti: inter.helsinki@kela.fi

Islanti

Tryggingastofnun ríkisins (Yhteyselin)
S-posti: tr@tr.is

Sairaanhoitoon ja työtapaturmiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Sjúkratryggingar Íslands (Islannin sairausvakuutuslaitos)
S-posti: international@sjukra.is

Työttömyysetuuksiin liittyviä tehtäviä hoitaa:

Vinnumálastofnun (Työvoimavirasto)
S-posti: postur@vmst.is

Perhe-etuuksiin (barnabætur) liittyviä tehtäviä hoitaa:

Skatturinn
S-posti: skatturinn@skatturinn.is

Norja

Arbeids- og velferdsdirektoratet (Työ- ja hyvinvointihallitus, yhteyselin)

Yleiset yhteydenotot: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

Yksittäistapaukset:

NAV Familie- og pensjonsytelser (NAV perhe- ja eläke-etuudet)
Postboks 6600 Etterstad
N-0607 Oslo

Helsedirektoratet (Terveysvirasto, yhteyselin)

S-posti: postmottak@helsedir.no

Ruotsi

Försäkringskassan (Vakuutuskassa, yhteyselin)
S-posti: huvudkontoret@forsakringskassan.se

Pensionsmyndigheten (Eläkevirasto, yhteyselin)
S-posti: international@pensionsmyndigheten.se

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF (Työttömyysvakuutuksen tarkastuslaitos, yhteyselin)
S-posti: iaf@iaf.se

Liite 5 (1.5.2025)

Luontoisetuksien kustannusten korvaaminen Pohjoismaissa

12.6.2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollisen sopimuksen 13 artikla

Kun henkilö, joka on oikeutettu luontoisetuuksiin jossakin Pohjoismaassa, on tilapäisesti toisessa Pohjoismaassa oleskellessaan saanut luontoisetuksia ja joutunut maksamaan etuuksista täyden hinnan eikä ole voinut saada korvausta hoitotapahtuman yhteydessä, hän voi toimia seuraavasti:

1. Henkilö hakee kotiin palattuaan korvausta asuinmaansa toimivaltaiselta viranomaiselta tai laitokselta.
2. Asuinmaan toimivaltainen viranomainen tai laitos lähettää SED:n S067 tositteineen hoitoa antaneen maan toimivaltaiselle viranomaiselle tai laitokselle – Tanskassa lähtökohtaisesti toimivaltaiselle alueelle.
3. Hoitoa antaneen maan toimivaltainen viranomainen tai laitos täyttää SED:n S068 tiedoilla siitä, kuinka paljon etuudesta olisi korvattu maan kansallisten säännösten perusteella.
4. Asuinmaan toimivaltainen viranomainen tai laitos korvaa maksut kyseiselle henkilölle sen summan mukaan, jonka hoitoa antaneen maan viranomainen tai laitos on ilmoittanut.
5. Asuinmaan toimivaltainen viranomainen tai laitos lähettää viimeistään 1. päivänä maaliskuuta kokonaislaskun hoitoa antaneen maan toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen hyväksyttäväksi niistä maksuista, jotka on korvattu vuoden aikana. Laskusta tulee käydä ilmi ne kustannukset, jotka hoitoa antanut maa on korvannut edellisen kalenterivuoden aikana. Lasku lähetetään SED:n H001 liitteenä olevassa pakollisessa tiedostossa. Asiakirjojen yksityiskohtaisesta muodosta päätetään yhdessä Pohjoismaisessa sairaanhoitoryhmässä ja se dokumentoidaan ryhmän virallisessa pöytäkirjassa.

Lasku lähetetään seuraaville toimivaltaisille viranomaisille tai laitoksille:

Tanska: Styrelsen for Patientsikkerhed (Tanskan potilasturvallisuudesta vastaava viranomainen)

Färsaaret: Heilsutrygd (Färsaarten sairausvakuutuslaitos)

Grönlandi: Departementet for Sundhed (Terveysministeriö)

Suomi: Kansaneläkelaitos

Islanti: Sjúkratryggingar Íslands (Islannin sairausvakuutuslaitos)

Norja: Helfo (Norjan terveystaloushallinto)

Ruotsi: Försäkringskassan (Vakuutuskassa)

Laskusta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

- kyseisen henkilön etu- ja sukunimi, henkilötunnus tai syntymäaika,

- kustannukset ja maksetut korvaukset kunkin henkilön ja erän osalta niin hoitoa antaneen maan kuin asuinmaan valuutassa ja
- Tanskan osalta se alue tai kunta, joka on täyttänyt lomakkeen SED S068.

6. Hoitoa antaneen maan toimivaltainen viranomainen tai laitos esittää tarvittaessa SED:lla H002 tarpeelliset huomautukset asuinmaan toimivaltaiselle viranomaiselle tai laitokselle viimeistään 1. päivänä kesäkuuta sinä vuonna, jona lasku on vastaanotettu.

7. Asuinmaan toimivaltainen viranomainen tai laitos vastaa SED:lla H001, jossa se hyväksyy toisen maan huomautukset tai esittää niitä koskevat näkökannat.

8. Hoitoa antaneen maan toimivaltainen viranomainen tai laitos lähettää asuinmaan viranomaiselle tai laitokselle SED:n H002, minkä liitteenä on ilmoitus tulevasta maksusta ja suorittaa maksun viimeistään 1. päivänä syyskuuta sinä vuonna, jona lasku on vastaanotettu. Maksun tulee koskea asuinmaan edellisenä vuonna suorittamia korvauksia. Maksu lasketaan asuinmaan valuutassa maksupäivän kurssin mukaan.

Liite 6 (1.5.2025)

Sosiaaliturvasopimuksen ja hallinnollisen sopimuksen täytäntöönpanossa käytettävät asiakirjat

12.6.2012 allekirjoitetun Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen hallinnollisen sopimuksen 16 artikla

Pohjoismaat käyttävät tiedonvaihdossaan asetuksessa ja soveltamisasetuksessa tarkoitettuja formaatteja ja menetelmiä seuraavin poikkeuksin:

Oikeus luontoisetuuksiin osoitetaan henkilöllisyystodistuksella ja ilmoittamalla asuinosoite toisessa Pohjoismaassa. Tarvittaessa Pohjoismaiden välillä käytetään eurooppalaista sairaanhoitokorttia/kortin väliaikaista todistusta.

- SED H001 ja H002 –lomakkeita (tilanteissa, jotka on mainittu liitteessä 5) sekä SED S067 ja SED S068 -lomakkeita voidaan edelleen käyttää paperisina Färsaariin ja Grönlantiin liittyvissä asioissa
- Luontoisetuuksia koskevien oikeuksien osalta ei käytetä:
 - Esitettävä asiakirja: S1
 - S_BUC_01, S_BUC_01a, S_BUC_02, S_BUC_03 ja S_BUC_04
- Sellaisten kolmansien maiden kansalaisten kohdalla, jotka eivät voi saada eurooppalaista sairaanhoitokorttia pelkästään kansalaisuutensa perusteella, käytetään heidän oman vakuutuslaitoksensa laatimaa kirjettä, ellei kansallinen sairausvakuutustodistus ole riittävä.